

משרד החינוך

אגף מורשת – תנ"ך בחינוך הממלכתי

הוראה רב תחומית התנ"ך בראי האמנות

יצירות אמנות בזיקה לטקסט המקראי

סיפורי המקרא היו במשך השנים מקור ובסיס ליצירות בתחומי האמנות השונים.

יצירות האמנות שנושאן הוא מקראי מעבירות מסר חזותי על אירועים ודמויות במקרא. חשוב להתבונן ביצירה בצמוד לטקסט שממנו קבל האמן את השראתו, השוואת הפרטים ביצירה לכתוב המקראי חושפת התאמות ואי התאמות. כך נפתח חלון להכרת עמדתו הפרשנית של האמן. בהתבוננות בתמונות אין להתעלם מהעולם הריאלי של היוצר מהרקע ההיסטורי והתרבות (נוף, אביזרים ...) והזרם האמנותי אליו הוא משתייך.

להלן מבחר הצעות להתבוננות ביצירת אמנות בזיקה לטקסט המקראי (איקונוגרפיה):

- מה רואים ביצירה (אובייקטים, דמויות...)?
 - מהו הנושא אותו בחר האמן לתאר (הסתמכו על הכתובים)?
 - איזה רגע בחר האמן לצייר (רגע התחלה, השיא או הסיום לדוגמה, סיפור דוד וגוליית: רגע ההתחלה הרמת האבן, רגע השיא – זריקת האבן, רגע הסיום – צניחתו של גוליית)?
 - אלו פרטים מן הסיפור מבוטאים ביצירה וכיצד?
 - האם התיאור ביצירה נאמן לפרטים המופיעים בטקסט המקראי (הבעת הפנים, סדרי גודל, מיקום, חפצים, דמויות, רקע...)?
 - אלו פרטים ביצירה מתבססים על הטקסט המקראי ואלו תוספות מדמיונו של האמן?
 - האם האמן מביע את עמדתו לגבי המסר, הרעיון בטקסט המקראי? באלו אמצעים עושה זאת?
 - באיזו מידה מציג האמן בנאמנות את הריאליה של תקופת התנ"ך (לבוש, מבנים, אבזרים...)?
 - האם האמן ניסה לתת פרשנות לקשיים העולים מן הטקסט? (אלו קשיים? מה הפרשנות? מהם הפתרונות שמציע האמן?)
 - האם היצירה מוצאת חן בעיניכם? מה אתם חושבים ומרגישים ביחס למתואר ביצירה? נמקו תשובותיכם.
- הערה למורה: שאלה זו אינה יכולה לעמוד בפני עצמה, אלא כשאלת סיכום לאחר התבוננות מעמיקה בתמונה ובחינת זיקתה לטקסט המקראי.

הערה: אין הכוונה שכל המשימות יינתנו בכל יצירה, מומלץ שבכל ניתוח של יצירה יבחר המורה משימות מתאימות, על פי שקול דעתו.

משרד החינוך

אגף מורשת – תנ"ך בחינוך הממלכתי

רות

[רות המואביה, פנ, 1950](#)

מגילת רות

[נעמי שבה לבית לחם עם שתי כלותיה, דורה המאה ה-19](#)

מגילת רות פרק א

[רות ונעמי, יעקב שטיינהרט, 1955](#)

מגילת רות פרק א

[בועז ורות: רות מלקטת שיבולים בשדה בועז, דורה, המאה ה-19](#)

מגילת רות פרק ב